

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetško ljudstvo.

Izhaja vsak petek.

List velja za celo leto 2 gld. 40 kr., za pol leta
1 gld. 20 kr. — Posamezni list velja 5 soldov.

Uredništvo in opravništvo lista je v „Narodni tiskarni“ v Tavčerjevi hiši „Hotel Europa.“

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom začne novo naročenje na

„Slovenski Tednik“.

List velja za 3 mesece, od 1. oktobra do konca leta samo 60 krajc.

Naročnina naj se pošilja po poštnih nakaznicah opravništvu „Slov. Tednika“.

Domače stvari.

— (Slovenskim kmetiskim volilcem.) V današnjem „Slovenskem Tedniku“ nasvetuje slovenski centralni volilni odbor v Ljubljani one može, katere naj bi Slovenci volili za svoje poslance v državni zbor. Z dobro vestjo smemo reči, da so vsi nasvetovani vrli slovenski rodoljubi in da bodo gotovo najbolj zagovarjali in zastopali vse Slovence v državnem zboru. Zato, slovenski kmetje, Vam kličemo: Volite nasvetovane može! Volite jih enoglasno!

— (Iz savinske in skalske doline) se nam piše, da so se kmetški volilci že dogovorili, da bodo za svojega poslanca volili obče spoštovanega g. dr. Jos. Vošnjaka, deželnega poslanca celjskega okraja, ki je že mnogo podučljivega za slovensko ljudstvo spisal. Isto tako se nam poroča iz severnega, breškega in kozjanskega okraja. Duhovniki kmete silijo, da bi volili duhovnika Kosarja, nekdanjega dehanta v Kozjem; a kmetje nikakor zanj ne marajo. Nemškutarji v Brežicah pa bi radi nekega tamošnjega apotekarja za poslanca v kmetških občinah

vsilili; a kmetje pravijo, da meščani breški volijo s celjskim mestom in drugimi trgi za sebe enega poslanca; čemu bi tedaj kmetje breškega meščana volili? Ako je tak izvrsten mož, naj si ga mesta umislijo za svojega poslanca. Naš poslanec bode g. dr. Josip Vošnjak.

— (Iz ptujskega volilnega okraja) se nam piše, da pametni kmetje so vsi za g. dr. Ploja, da bode on za poslanca izvoljen. G. Miha Herman, za katerega se duhovniki na vse kriplje potegujejo, odkar je v Gradci, samo z nemškimi klerikalci drži in bi se v državnem zboru preveč potegoval za farške predpravice, a premalo za kmete. Tudi v gornje-radgonskem, ljutomerskem in sv. lenartskem okraju je mnogo kmetov, ki to sprevidijo in bodo pri volitvi za g. dr. Ploja glasovali. Gotovo je tedaj, da bode g. dr. Ploj izvoljen za poslanca.

— (Od sv. Duha) pri Ločah v konjiškem okraju se nam piše: Pri nas v Ločah imamo tri prav pridne in hvalevredne učitelje. Dobro podučeni otroci so 12. t. m. pri poskušnji pokazali, da učiteljev trud nij bil brez uspeha. Duhovnikov pri poskušnji nij bilo v šolo. Ali jim morda nij ljubo, da se kmetški otrok kaj več uči, kakor verozakona? Popoldne je bila veselica za šolarje, katerim se je postreglo s kruhom in vinom. Dobre šole nas bodo peljale do napredka, da ne bodemo Slovenci zaostajali za drugimi narodi.

— (Kranjski veliki posestniki.) „Laib. Ztg.“ je že razglasila imenik kranjskih velikih posestnikov. Sto in ednajst je teh mož in teh 111 ima voliti dva po-

slanca, cela druga dežela s svojimi 460.000 prebivalci pa osem. Volilni red za državni zbor je res tako pravičen, da — je najbolje molčati. Številke same govore in teh nobena policijska roka ne more konfiskovati. Čas za reklamacije v velikem posestvu je od 13. do 27. septembra.

— (Občina sv. Peter) pod Mariborom je 14. septembra t. l. g. Janko Pajku častno občanstvo podelila.

— (Iz Dolenjskega) se piše 18. septembra: Slovenci bodo g. Pfeiferja volili, v katerega stavijo največ zaupanja, malega Irkiča nihče ne mara, tistega penzionista Potočnika pa še menj, ker ga nihče ne pozna. Od Irkiča se po celem Dolenjskem ve, da se ne briga čisto nič za pravice in nepravice narodov, najmenj pa za slovenski narod. Za nobeno narodno društvo, za nobeno šolo, za nič narodnega se ta možič ne peča, nego on se peča samo za svojo malo osobico. No kmetje, če ga izvolite, nastavite mu le lojterce, da bo do kake c. kr. službe priplezal, mali revež. — Mi kar nas je narodnjakov in svobodomiselnih mož, bomo volili g. Pfeiferja, in ker nas je večina, bo gospod Pfeifer tudi izvoljen, če se suróvopisni in zagrizeni Bleiweis s svojimi kaplani še tako napenja.

— (Iz sv. Križa) pri Kostanjevici na Dolenjskem se nam piše 14. sept.: Sedaj je zadnji čas, da si okoličanje krškega, novomeškega in črnomeljskega okraja izberemo poštenega zanesljivega in narodnega kandidata, da bode v državnem zboru za nas kmete šest let govoril, pa ne šest let molčal, ali pa še celo naš nasprotnik bil. Dragi mi kmetje slovenski, ne dajte se duhovenstvu in njihovim hinavskim privržencem pregovoriti, ako nam hočejo neko nezmožno osebo, c. kr. notarja Irkiča, siloma za kandidata uriniti; toda mi kmetje nečemo Irkiča za svojega kandidata, ker on bi v državnem zboru zamo za duhovščino in uradnike govoril (ali bo pač kaj govoril? Ur.), za nas kmete pa bi se še ne zmenil. Mi kmetje moramo samo takega moža voliti, ki bode za narod, omiko in svobodo potegoval se in ta je gospod V.

Pfeifer. On je naroden in svobodomiseln mož; on vé, kaj je kmetu treba, on bo za naše pravice govoril, njega moramo in ga bomo tudi volili!

— (Izvrševalni odbor za Kranjsko) nasvetuje kandidate za državni zbor. Za kmetске občine okrajev Kočevje, Trebnje, Žuženberk, Rateče in Mokronog je nasvetovan g. Emanuel Tomšič, posestnik in župan v Trebnjem; za okraje Kranj, Loko, Trzič, Kamnik, Podbrdo, Radoljco in Kranjsko goro g. dr. Jože Poklukar.

— (G. dr. Kapler), c. kr. okrajni fizikar v Ljubljani, se je imenoval za začasnega zdravnika pri deželni sodnji in ujetnišnici.

— (Iz Kranja) se nam piše 19. t. m.: Jenkov spominek je radovljiški umetnik Vurnik uže dovršil tako, da ga bode ta teden na pesnikovem grobu postavljati začel. Do 28. sept. bodo gotovo vse priprave končane in potem nam drugega nij želeti, nego prav sijajne svečanosti, dostojne velikega pesnika. — Tukajšnji advokat dr. Mencinger, dobroznani slovenski pisatelj, prijatelj in bivši sošolec Simona Jenka, bode pri odkritji nadgrobnega spomenika govoril slavnostni govor. Udeleževalcev tega narodnega praznika pa pričakujemo od vseh slovenskih strani tem več, ker jim je na prošnjo osnvalnega odbora Rudolfova železnica za dni od 26.—30. septembra dovolila vožnjo po znižani ceni in ker se za trdno nadejamo, da nam tudi vodstvo južne železnice enako prošnjo ugodno reši.

— (Iz Logateca) se nam piše: Znano je, kako nevarno je ogenj in otroke brez varstva puščati; koliko žalostnih izgledov že imamo, da so se otroci sami sežgali, da še več, požgali so že cele vasi, kjer so ljudje in živina konec storili. A vse to ljudstva ne izučí, da bi ogenj in otroke bolj čuvali. Koliko lahkomiselnosti se v tem oziru godi, kaže zopet sledeči dogodek. — V sredo 17 t. m. je šla stara mati na njivo s četriletno deklico. Čez nekoliko časa pošlje otroka domov, naj si gre krompirja iskat, kateri se za njo v prhaljici na ognjišči peče. Otrok gre ter iz-

(Dalje v prilogi.)

koplje krompir; pri tem si pa zatrne predpasnik. Ko to zapazi, začne ogenj z roko otepravati, pa se tako še bolj zaneti. Prestrašeno za „novo“ obleko, katero je dete ravno na sebi imelo, hiti iz hiše, tu je pa močan veter na enkrat plamen vpihal. Otrok ves v ognji, kriči iz celega grla, a nikdo mu ne pride na pomoč, dasiravno ga je prav blizu neka žena slišala. Revče se je tako strašno opeklo, da je že tisti večer po najhujših bolečinah dušo izdihnilo.

— (Tatvina.) Iz Šmarja pri Celji se nam piše: V noči 16. sept. sta bila posestniku, v občini Roginskagorica iz hleva ukradena dva konja, drugemu posestniku v občini Tinsko pa je bil ob enem času ukraden voz; tatje so se tedaj odpeljali.

— (Iz Šmarja) na slov. Štajerskem se nam piše: Dne 15. t. m. so o priliki sejma vojaki zasačili glasovitega živinskega trgovca H. s hrvaško govejo živino, ako ravno je meja zaprta; odvzeti ste mu bili dve govedi. Čudili smo se ljudem, kateri so mu pomagali živino zakrivati. Kaj bi ti ljudje rekli, ako bi bili sejmi zopet zaprti?

— (Voz in konj po ceni.) V noči 5. sept. je bil gruntnemu posestniku Gašparju Rečniku v Dobračah, konjiškega okraja, konj s komatom ukraden iz zaprtega hleva, posestniku Franc Pušniku v Tepini pa štajerski voz. Tatovi so se na ukradenem vozu z ukradenim konjem odpeljali, kam, nikdo ne ve.

— (Kolera na Kranjskem.) V Šentjanžu je dozdej 51 ljudij zbolelo na koleri in 25 jih je na tej bolezni umrlo.

— (Od sv. Petra pri Radgoni) se nam piše: 2. t. m. so kmetu Flor. Stumbergerju, po domače Čapli, med Orehovci in Črešnjevci ušli konji, in nesrečnež pade na oje, se zamota in obvisi, zdvijani konji pa so ga s kopiti tako po glavi udrihali, da je dušo že izdihnil, ko so konje v Črešnjevcih ustavili. Nesrečnež je bil iz Radvencev pri sv. Petru doma in je zapustil ženo s šesterimi otroci.

— (Iz Negove) se nam piše: V slovenskih Radvencih pri Negovi vpepelil je ogenj 11. t. m. ob eni popoldne poslopje gospodarja

Martina Domanjka, po hiši Šilečevo. Razen hišnega oboda je vse zgorelo, v shrambe spravljene pridelke vred.

— (Griža.) Od več krajev na Kranjskem se nam poroča, da razsaja posebno med otroki griža, ki je že več ljudij pobrala.

— (Umrlo je v Ljubljani) pretekli mesec 125 ljudij. Največi vzrok tako velikemu številu bila je griža.

— (Surovost) Med Trzinom in Mengišem pri Ljubljani sta v nedeljo popoldne dva kmetska fanta, ki niti pijana nista bila, srečala slušatelja višjih šol. Študent jima nij nobene besede rekel, prav nič storil. Iz same hudobije ga eden kmetških fantov prime, mu izpodvrne noge, pa ga ob enem s tako silo ob prsi butne, da se študent mahoma zvrne na trdi cesti na tla. Smijaje se o svojem junaštvu gresta suroveža svoj pot naprej. Po sreči je študent tako krepak, da se mu nij nič hudega zgodilo, temuč je mogel kmalu vstati in je odšel. Kmetški fant se bo imel pred sodnijo odgovarjati. — Pri tej priliki moramo omenjati, da se taki napadi na cesti, zlasti po Gorenjskem, pogosto gode. Tu bi pač posebno duhovni gospodje imeli priliko „agitirati“, da se te, našo deželo sramoteče „navade“ odpravijo, namestu da se množé.

— (Od Ščavnice) se nam piše: 15. t. m. so našli na cesti na Kolmanščaku v Malonedeljske fari ustreljenega posestnika Spindlerja Jožeta iz Drakovec, ki je od mladih nog že si tuje blago rad prisvojeval, za to je morebiti ga zadela ta prehuda smrt. Našli so pri mrtvem dolg nož, vilice in krožico (kupico), kar si je prej pri krčmarji Tobiasu pri Malej nedelji prilastil. Ustreljeni je zapustil ženo in več otrok, a ne obžaluje ga nihče.

— (Požar.) V hiši Pavla Soršaka v spodnji Ložnici, v mariborskem okraju, je 10. septembra začelo goretí ter sta hiša in pristav pogorela. Škoda znaša 1900 gld., a poslopja so bila samo za 800 goldinarjev zavarovana.

— (Utonil) je v Kapelah, v ljutomerskem okraju šolski deček, Mihael Jurkovič, ko se je v Muri kopal.

Sloveneci!

Meseca oktobra imamo voliti poslance v državni zbor na Dunaj. Od leta 1861 smo že večkrat bili poklicani, izbirati si svoje zastopnike za deželne zборе; nij tedaj prvokrat, da stopimo na volilno bojišče.

Pri vseh dozdanih volitvah smo Slovenci složno volili narodne poslance, nijmo se dali zapeljati sladkim besedam, niti nas nij ustrahovalo silno pritiskanje narodnih nasprotnikov, tujcev in domačinov odpadnikov. Vselej smo pokazali, da smo tudi mi Slovenci narod, ki hoče vživati vse pravice, katere nam gredo po postavi in naravnem pravu, da hočemo kot slovenski narod zedinjeni v eni deželni skupini biti in ostati svoji na svoji lastni zemlji ter dospeti do višjega blagostanja po samoupravi, omiki in svobodnem razvijanju duševnih in materijalnih moči.

Tudi k sedanjim volitvam v državni zbor stopi slovenski narod z ono samosvestjo, z ono ljubeznijo do svoje domovine in narodnosti, katera edina vodi narode k sreči in slavi.

Naš program je zapisan v srehi celega slovenskega naroda, sprejet od stotisočev slovenskih mož na sijajnih taborih in mnogobrojnih volilnih shodih. Tega narodnega programa se držimo tudi zdaj in znanprej.

Mi bi lahko navedli dosti želj in zahtev, a možje, katere Vam priporočamo, da jih volite za svoje zastopnike v državni zbor, vsi ti možje so znani po celem slovenskem svetu kot pošteni rodoljubi, iz celega srca zavzeti za blagor slovenskega naroda in naše mile domovine, pa tudi izvedeni v političnih stvarih, svobodomiselnih, zgovornih in neomahljivi. Oni žive med narodom, poznajo njegove težnje in bremena, zlasti tudi kmetkega stanu, in bodo gotovo najbolje zastopali Slovence in vse narodne pravice.

Slovenski centralni volilni odbor v Ljubljani, katerega je postavil zbor najveljavnejših slovenskih rodoljubov dne 20. aprila tega leta, da skrbi in dela po vseh slovenskih deželah za volitve narodnih poslancev, sklical je v raznih krajih volilne shode, da poizve, katere može si volilci sami žele za poslance. Taki volilni shodi so bili v Celji, Postojni, Laškem, Šmarji, Blaniči, Žavci, Loki, Raki in Rojani. Naslanjajoč se na sklepe teh volilnih shodov in glede Goriškega na sklep političnega društva „Soča“ nasvetujemo kot kandidate za državni zbor:

I. V kmetjskih občinah:

1. V okrajih Celje, Nov mesto, Črnomelj, Metlika, Tolmin, Cerklje, Brežice, Kozje, Sevnica z voliščem Brežice:
2. Ptuj, Ormuž, sv. Lenard z voliščem Ptuj; Rogatec, Šmarje z voliščem Rogatec; Ljutomer, Gornja Radgona z voliščem Ljutomer:
3. Maribor, Slovenska Bistrica z voliščem Maribor; Konjice z voliščem Konjice; Slovenji Gradec, Marenberg z voliščem Slovenji Gradec:
4. Postojna, Bistrica, Senožče, Vipava z voliščem Postojna; Planina, Lož, Idrija z voliščem Planina:
5. Novomesto z voliščem Novomesto; Krško, Kostanjevica z voliščem Krško; Črnomelj, Metlika z voliščem Črnomelj:
6. Gorica, Kanal, Ajdovščina z voliščem Gorica; Tolmin, Cerklje z voliščem Cerklje; Bovec z voliščem Bovec; Sežana, Komen z voliščem Sežana:
7. V tržaški okolici:

II. V mestih in trgih:

8. Celje, Žavec, Vitanje, Vojnik, Laško z voliščem Celje; Mozirje, Gornji grad, Ljubno, Vransko z voliščem Mozirje; Rogatec, Šmarje z voliščem Rogatec; Brežice, Sevnica, Kozje z voliščem Brežice; Konjice z voliščem Konjice; Šostanj z voliščem Šostanj:
9. Postojna, Idrija, Vrhnika, Lož, Radovljica, Tržič, Kamnik, Kranj, Loka:

Slovenski centralni volilni odbor v Ljubljani.

Narodne kandidate, katere slovenski centralni odbor postavlja ali podpira za druge, tu še ne imenovane volilne okraje na Slovenskem, bodo se v tem listu ali posamezno ali skupaj kasneje objavile.

g. dr. Josip Vosnjak,
deželni poslanec.

g. dr. Jakob Ploj.

g. Janko Pajk,
bivši profesor.

g. dr. Jakob Razlag,
deželni poslanec.

g. Viljem Pfeifer,
veliki posestnik.

g. dr. Lavrič,
deželni poslanec.

g. Ivan Naberger,
deželni poslanec.

g. dr. Anton Prus.

g. dr. Valentin Zarnik,
deželni poslanec.

Politični razgled.

Notranje dežele. *Volitve* bodo na Solnograškem v kmetskih občinah 15., v mestih 21., za trgovinsko zbornico 22. in za veliko posestvo 25. oktobra; na Tirolskem v kmetskih občinah 22., v mestih 24., za trgovinske zbornice 25. in za veliko posestvo 27. oktobra; na Dalmatinskem v kmetskih občinah 22., v mestih 25., za trgovinsko zbornico 26. in za veliko posestvo 28. oktobra. Tedaj so dnevi za volitve v vseh deželah odločeni.

Volitve *volilnih mož* se začnejo prihodnji teden. Dnevov teh volitev ne odločuje ministerstvo, niti deželna vlada, ampak c. kr. okrajna glavarstva, ki tudi imenujejo komisarje za te volitve. Na Štajerskem se volitve volilnih mož vrše od 1. do 10. okt.

Cesar je imenoval italijanskega kralja Viktorja Emanuela za posestnika 13. peš-polka baron Baltin. Ta polk se bode za naprej zval „kralj italijanski“. Pri paradi 22. sept. je bil italijanski kralj že v avstrijski uniformi. Pri velikem obedu je napil cesar Viktorju Emanuelu, ta pa našemu cesarju in cesarici.

Galški deželni zbor se skliče začetkom decembra h kratkemu zasedanju. Potrebne dopolnjujoče volitve se bodo v novembru razpisale.

Ogersko ministerstvo se bode, kakor novine pišejo, nekoliko spremenilo; proti jeseni pak je več nego verjetna velika ministerska kriza, ker ta čas se bodo pokazali nasledki slabega denarnega gospodarstva in položaja sploh. Magjari s svojo državo nemajo sreče. Iz vseh okrajev prihajajo poročila, da je letos na Ogerskem strašno slaba letina. Kolera je pak po ogerski deželi tako hudo razsajala in še razsaja, da je strašno mnogo ljudi umrlo; trgovina in obrt slabo stoji, davka narod neče plačevati, vlada nema kredita itd.

Graničari prejšnje hrvatske granice še zdaj nemajo svojih zastopnikov v Hrvatskem deželnem zboru. Vsled tega je občinski zastop brodskega polka enoglasno sklenil, da prosi generalno komando, da ono dela na vstop hrvatske granice v deželni zbor; kajti tudi ogerska granica je v ogerskem državnem zboru zastopana.

Graški ustavoverni centralni odbor razglaša 4 kandidature v kmetskih občinah gornje-Štajerskega.

Rusini so se za prihodnje volitve baje prav dobro organizirali, kar Poljakom prizadeva velik strah.

Vnanje države. Vsi *italijanski* liberalni listi pozdravljajo kraljev odhod s članki, v katerih izražajo navdušenje do savojške hiše in sočutje za avstrijske in nemške narode, ki so z vezjo prijateljstva in sočutja, ki objema njune vladarje, zvezane z Italijo.

V Novem Jorku, v *zedinjenih državah*, je tudi „krahati“ začelo; veliko najbolj znanih firm je plačevanje ustavilo. Več o tem bomo še govorili.

Nemški zavezni svèt se snide prve dni meseca oktobra. — Deželni svetovalec pleskega okraja, Urban, je dobil od pruske vlade posvarilo. Urban je namreč v uradnih oglasih priporočal kandidate ene stranke, uradnikom občinskih in šolskih zastopstev pa je odposlal poziv, naj delajo na to, da se bodo volili kandidatje one stranke, ki jo on priporoča. Pruska vlada pravi v svojem posvarilu, da se uradno upljičanje na volitve ne strinja s postavno volilno svobodo. (*Se avstrijskeji vladi priporoča v posnemanje!*)

Gospodarske stvari.

Saditev sadnega drevja ob cestah prav živo priporočamo. Stroški za sajenje, vzdrževanje in nadzorovanje se dobro poplačajo z dobičkom, ki prirase vsej občini. Na Češkem, kakor tudi na Moravskem je mnogo tacihi deželnih in okrajnih cest, ki so sadnim drevjem obsajene. Na spodnjem Avstrijskem, Štajarskem i. t. d. dajalo bi sadno drevje ob cestah tisuč in tisuč mernikov sadja, kar bi narodno blagostanje veselo povzdignilo.

V toplejih krajih priporočamo laški oreh, debeli kostanj, v solnčnatih legah jabelka, hruške, črešnje, breskve; v mrazotnih krajih, ali ob cestah skozi gozdovje naj se sadé trpežna domača plemena hrušek i jabolok. Če so njive tik ceste, sme se saditi samo tako drevje, ki kratko senco dela, kakor rudeča golobičina, zlati angleški hruščevar, lukov boršec i. t. d. Sade naj se take sorte, ki enokočasno dozore. Opomniti je še, da se naj na jutranji strani postavi močnejše drevje, kakor na večerni. „Št. G.“

O pokončavanji poljskih miši.

Naredi iz prediva ali cunj klopčiče, kakor oreh debele, napoji jih sè solitarjevo vodo, posuši jih, potem jih namaži s terpom,

in ko še niso suhi, jih potresi sè stolčenim žveplom. Ko se patron dobro posuši, zažgi ga, in utekni v mišjo luknjo, katero precej z zemljo zabij. Miši precej poginejo od smradu.

— (Poljske miši) po Gorenjskem, posebno pa v kranjskem okraji, kakor se nam poroča, delajo po polji, zlasti pa ajdi tako veliko škodo, da so nekateri kmetje še le na pol zrelo ajdo že žeti začeli, ker se sicer boje, da bi jim miši vsega pridelka ne uničile. Druga leta je bilo v kranjski okolici vse polno pustolovk (Thurmfalke), ki so po visokih pečinah ob Kokri gnezdile in po polji pridno miši in drugo škodljivo žival loville; a nespametni ljudje so je začeli strelati, loviti in na vse mogoče načine preganjati tako, da so letos skoro popolnem iz naših krajev zginile. In to je poleg zadnje mehke zime baje uzrok, da so se poljske miši tako pomnožile. Zatorej, kmetje, ne preganjajte dobrotljivih ptic, kakor so pustolovke, vrabci itd., katere vam nič ne škodujejo, pa mnogo koristijo.

— (Iz Černič) na Goriškem se nam piše: Letina je pri nas žalibože jako neugodna, „božje kapljice“ bode prav malo, pa kaj, to še nij največje hudo, a da ubogi kmet niti koruze za polento ne bode imel, ki je njegova edina gostija! Toča, suša, povodenj, ti strašni narumni elementi so nas več ko enkrat obiskali. — Baš minolo saboto končali smo šolsko leto. Pri preskušnji pričujoči, moramo priznati, da g. učiteljev trud nij bil bob v steno, ampak da je dober sad doprinesel, kajti mladi šolarčki so na vsako učiteljevo vprašanje izvrstno dobro odgovarjali; tembolj pa se nam je čuditi, da v „verskih“ vprašanjih so bili jako pomenjkljivi, kaj je temu uzrok, si ne moremo raztolmačiti, to bode vedel dotični „veroučitelj“!

— (Iz murskega polja) na sloven. Štajerskem se nam piše: Pri nas je letošnja letina jako slaba. Mi smo navajeni žito in pšenico izvažati, letos nijsmo toliko dobili kolikor smo vsejali. Uzrok so bile miši. Te stvari je namreč toliko prišlo, da je korenje podjedlo, in žito se je posušilo, tako se je

moralo dosti žita pred pokositi, kakor je zrelo bilo. — Spodnji del murskega polja, Veržeje in še nižje doli, je od te nesnage več trpel kakor gornje polje. Ali se ne da temu nasproti priti? (Glej članek v denašnjem listu, ki o pokončavanju poljskih miš govori. Ur.)

— (K obdarovanju za konjsko živino) se je pripeljalo 7 žebic in 23 kobil sè žebet. Za žebice so dobili Mecesnov Andrej z Viča 6 zlatov z medaljo; Ign. Marka Jelovšek z Vrhnik 6 zlatov z medaljo; Lovrenc Zakovšek sè Sinje Gorice, Ignacij Škofič iz Malega Mengiša in Pavel Šarec iz Hudega po 4 zlate z medaljo; Jože Lavrič z Viča srebrno medaljo. — Za kobile so dobili Štefan Petkovšek iz Bevk in Janez Dimnik z Viča po 6 zlatov z medaljo; Anton Oražem iz Švice, Janez Malenšek iz Broda, Dragotin Urbas iz Ljubljane, Matej Sršen iz Skaručne in Janez Vrhovec z Vrhovca po 4 zlate z medaljo; Jože Dolinar iz Razorov, Janez Ložar iz Trzina in Jakob Lovše iz Stop po srebrni medalji. — Sploh je bilo udeležnje bolj živo, kakor lani; nadejati pa se je, da se bo k prihodnjemu obdarovanju še več živine prigralo.

— (Vinorejska šola na Slapu pri Vipavi) se je 18. t.m. slovesno odprla. Nadejamo se, da, ker je šola v dobrih, skušenih rokah, bode veselo napredovala ter vsej deželi, posebno pa pridnim Vipavcem, mnogo koristila.

Razne stvari.

* (Iz Postojne) beremo v nemških listih sledečo dogodbo: Profesor Cesar iz Dunaja je obiskal postojnsko jamo. Voditelj ga opozori na neko zanimivo, naravno sliko v jami. Profesor Cesar stopi naprej, da bi natančneje ogledal čudno konfiguracijo — pa pade v prepad. Strah obvzame vse navzočne. Vrvi in lestve prineso in dobodo profesorja vsega obtolčenega in v nesvesti ven. Ko malo k sebi pride, ga prepeljejo na Dunaj, kjer se zdravi.

* (Grozen prizor) se je vršil pred nedavnim časom v nekej družini v Temesvaru na Ogerskem. Tamošnji kontrolor pri solnem uradu se je začel sè svojo ženo prepirati, in je v tem prepiru tako zdvijal, da je nabil pistolo, in svojo ženo v glavo ustrelil.

Žena se je na tem mestu mrtva na tla zgrudila. Ko mož zagleda nasledke svojega pre-naglenega čina, nabije v drugič pistolo, ter še sebe ustrelj. Zapustila sta ta dva nesreč-neža troje majhnih otrok.

* (Skrb za prihodnjost.) Nek mož je na smrtni postelji poklical notarja ter mu začel narekavati svojo zadnjo voljo ali te-stament. Ko ga notar vpraša, kaj se ima zgoditi z njegovim premoženjem po smrti, od-govori mu bolnik: „Na obresti naj se na-loži“. Notar pravi: „Kaj pa potem?“ Bolnik: „Potem naj se obresti pridenejo h kapitalu.“ Notar: „Kaj pa potlej?“ Bolnik: „Potlej naj se denejo obresti od obrest h kapitalu.“ No-tar: „Kaj pa potlej?“ Bolnik: „Potlej naj se zopet obresti pridenejo h kapitalu.“ No-tarja tako govorjenje že ujezi, da reče: Go-spod, ali me hočete za norca imeti?“ Bolnik: „Gospod notar, ali kaj verujete na vstajenje po smrti?“ Notar: „Se ve da verujem.“ Bol-nik: „No, tedaj mislite, da bi jaz na sodni dan rad berač bil.“

* (V praškej stolnici) se je zadnjo nedeljo v št. vidskej stolnej cerkvi pri slo-vesnosti 900letnice ustanovljenja praške nad-škofije utrgala iz stropa velika plahta ce-menta ravno nad korarskimi sedeži. K sreči so korarji ravno odšli in so se tako gotovej smrti odtgnili.

* (Pater Klinkowström), znani du-najski jezuit, ki je mej našimi klerikalci slovel kot najboljši cerkveni govornik, je znorel. Kedor ga je kedaj na Dunaji, v Ljubljani ali kde drugej slišal, kako je svo-jim poslušalcem pekel ali hudiča slikal, ta se pač ne bode čudil, da se je talentiranemu, pa prenapetemu možu ta nesreča pripetila.

* (Goljuf Hajek,) ki je nedavno po-begnul s 46.000 goldinarji, se je sam izročil sodniji na Dunaji. Imel je še pri sebi 35.000 goldinarjev, drugih enajst tisoč je zapravil s svojimi ljubicami v „globokem grabnu“ na Dunaji, blizu onega poslopja, kjer je denar vzel. Policija ga je pa po vsej Evropi iskala!

Tržna poročila.

Iz Dunaja 20. sept. Trg je bil miren; žita se je precej pripeljalo. Pšenice se je prodalo okolo 30.000 vaganov po 7 gld. 60 kr. — 7 gl. 90 kr. Rež se je kupovala za špekulacijo, za potrebo malo, in je izgubila na ceni 10—15 kr.; bolje blago pa je ob-držalo ceno. Prodalo se je reži nad 9000 vaganov po 5 gld. 90 kr. do 6 gld. 30 kr. Ječmen so prodajalci držali, za to so

kupci čakali, končno pa vendar 10—15 kr. več privolili. Prodalo se ga je okolo 19.000 vaganov po 4 gld. 12 kr. do 4 gld. 80 kr. Koruza je imela slab trg; komaj 1500 col-nih centov se je je prodalo po 5 gl. Oves je bil po 2 gl. 77 kr. do 3 gl. 92 kr. Moka se je v ceni držala; bela sorta se je lahko prodajala, črne pa na Ogersko veliko.

Iz Pešte. 20. septem. Kupcev je bilo malo, žita pa se je pripeljalo veliko, in tako so se cene morale jako ponižati. Tako je bila postavimo pšenica od 20 do 25 kr. cenejša. Ravno tako je imela rež malo kup-cjev, akoravno se je dajala po 5—10 kr. ce-neje. Prodalo se je reži le 6000 vaganov. Ječmen so kupovali večidel samo pivovarji; cena mu je ostala; prodalo se ga je 10000 vaganov. Ovs a se je prodalo samo 15000 vaganov po 3 do 5 kr. ceneje. Koruza je ostala v ceni, a prodalo se je je malo. Novi fižol je bil po 5 gl. 25 kr. do 5 gld. 50 kr., stari 4 gld. 50 kr. do 4 gld. 75 kr. Pšeno po 7 gld. 50 kr., proso po 4 gld. do 4 gld. 50 kr. Deteljno seme je po 26—28 gld. Ježice stare cent po 8, nove po 12 gl. Med po 21 gl., vosek po 83 gl., špeh po 28 do 29 gld.

Tržne cene.

V Ljubljani 24. septembra 1873.

Pšenica 7 gl. 60 kr.; — rež 5 gl. 40 kr.; — ječmen 3 gld. 70 kr.; — oves 1 gl. 80 kr.; — ajda 4 gl. — kr.; — prosó 3 gl. 60 kr.; — koruza 4 gl. 60 kr.; — krompir 2 gl. — kr.; — fižol 6 gl. 20 kr. — masla funt — gl. 55 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 34 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 36 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent — gl. 85 kr.; — slame cent — gl. 80 kr.; — drva trda 7 gld. 30 kr.; — mehka 5 gl. 20 kr.

V Mariboru 20. septembra: Pšenica po 7 gld. 60 kr.; — rež po 5 gld. 20 kr.; — ječmen po 4 gld. 50 kr.; — oves po 2 gld. — kr.; — koruza 5 gld. — kr.; — pšeno 6 gld. 50 kr.; — ajda 4 gld. 20 kr.; — krompir 1 gold. 70 kr.; proso 4 gld. 50 kr.

Iz Ptuj a 19. septembra: Pšenica 7 gld. — kr.; rež 4 gld. 90 kr.; ječmen 4 gld. 30 kr.; oves 1 gld. 90 kr.; koruza 4 gld. 80 kr.; ajda 4 gld. — kr.; krompir 1 gld 80 kr.; seno 1 gld. 90 kr. cent; slama 1 gld. 20 kr.; proso 4 gld. — kr.

V Gradci 18. septembra: Pšenica 7 gld. do 9 gld. 86 kr.; — rež 3 gld. 90 kr. do 6 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. 12 kr. do 2 gld. 95 kr.; — koruza 3 gld. 80 kr. do 5 gld.; — ajda 3 gld. 90 kr. do 4 gld. 30 kr.; ječmen 4 gld.

Loterijske srečke:

Na Dunaji, 20. septembra: 75. 41. 58. 62. 4.
V Gradci, „ „ 51. 7. 72. 36. 46.

En sreberni goldinar velja 1 gold. 6 kr. v bankovcih.